

سهام پنج عامل اصلی شخصیت در پیش‌بینی تحمل ابهام

سهیلا حسینی^۱، آدیس کراسکیان موجهاری^۲
و عاطفه فردوسی‌پور^۳

تحمل ابهام، پذیرفتن عدم قطعیت به عنوان بخشی از زندگی و عدم تحمل ابهام، باورهایی در مورد نگرانی، جهت‌گیری مساله منفی و سبک مقابله ای اجتنابی است. پژوهش حاضر، با هدف بررسی سهم پنج عامل اصلی شخصیت در پیش‌بینی تحمل ابهام بود. بدین منظور، طی یک پژوهش توصیفی مبتنی بر تحلیل رگرسیون، ۲۴۸ نفر (۱۳۶ زن و ۱۱۲ مرد) از بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین‌المللی کیش به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب و از نظر تحمل ابهام و پنج عامل بزرگ شخصیت مورد آزمون قرار گرفتند. تحلیل رگرسیون نشان داد که بین عامل روان‌نژندی و تحمل ابهام رابطه‌ی منفی معنادار و بین برون‌گرایی و دلپذیر بودن با تحمل ابهام، رابطه‌ی مثبت معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نیز نشان داد که عامل روان‌نژندی، به تنهایی ۲۹ درصد، دو عامل روان‌نژندی و دلپذیر بودن، ۳۳ درصد و سه عامل روان‌نژندی، دلپذیر بودن و برون‌گرایی، ۳۴ درصد از واریانس نمره‌های تحمل ابهام را تبیین می‌کنند. یافته‌ها به طور کلی بیانگر آن است که روان‌نژندی بالا باعث کاهش تحمل ابهام و برون‌گرایی و دلپذیر بودن، باعث افزایش تحمل ابهام در دانشجویان می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد چون افراد روان‌نژند، از نظر هیجانی ناپایدار، نگران و مضطرب‌اند و سریعاً نسبت به فشار، واکنش نشان می‌دهند، نمی‌توانند تحمل ابهام بالایی داشته باشند. این ویژگی موجب توانایی روان‌نژندی در پیش‌بینی تحمل ابهام می‌شود.

واژه‌های کلیدی: تحمل ابهام، پنج عامل بزرگ شخصیت، روان‌نژندی

مقدمه

زمانی که یک مساله به طور واضح تعریف نمی‌شود، تحمل ابهام برای ساخت و بازسازی چاره‌ها و تفسیرها به کار می‌آید (استویچوا، ۲۰۰۳). تحمل ابهام، یک صفت شخصیتی است که بر اساس آن فرد تمایل به درک و رفتار با محرک‌های مبهم را دارد و می‌تواند برای مدتی با آن کنار آید. فردی که تحمل ابهام پایینی دارد، به محض روبرو شدن با یک موقعیت پیچیده و دشوار احساس ناراحتی

۱. ديارتمان روان شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین‌المللی کیش، کیش، ایران. (نویسنده ی مسوول) shhosini774@gmail.com

۲. ديارتمان روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، کرج، ایران.

۳. ديارتمان روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق، تهران، ایران.

می کند (زناسنی، بسانکون و لوبرت، ۲۰۰۶؛ زمانی، زکریا، باقری و سهرابی، ۲۰۰۹). افراد دارای میزان تحمل ابهام بالا چون مشکلات را ناخوشایند می بینند، درصداوند که هر چه سریعتر راه حل مناسبی برای رهایی از این شرایط پیدا کنند ولی افراد دارای میزان تحمل ابهام پایین، به دلیل معیوب بودن سیکل شناختی خود، قادر نیستند راه حل مناسب را پیدا کنند (مکدانلد، ۱۹۷۰). سطح متوسطی از ابهام می تواند اثرات بسیار مثبتی در زندگی انسان داشته باشد. افراد، بنا به درک خود، میزانی از ابهام را به صورت کم یا زیاد دارند؛ بنابراین، مقداری از ابهام به منظور پیشرفت شخصی و توسعه ی بشریت ضروری است. از این رو، به جای اینکه ابهام ممنوع شود، باید با آغوش باز پذیرفته شود (بکالی و جوینر، ۲۰۰۴؛ ویزر، ۲۰۰۳). افرادی که دارای تحمل ابهام پایینی هستند، در موقعیتهای مبهم دچار اضطراب و درگیری ذهنی و فکری می شوند، به ایده های قبلی سخت پایبندند و در پردازش شواهد جدید شکست می خورند (کارورت، ۲۰۰۶).

تحمل ابهام، پذیرفتن عدم قاطعیت به عنوان بخشی از زندگی، توانایی ادامه ی حیات با دانش ناقص و تمایل به آغاز فعالیتی مستقیم بدون آن است که شخص بداند آیا موفق خواهد شد یا خیر (آنتونیک، ۲۰۰۹). منظور از تحمل ابهام این است که فرد در تطبیق خود با محیط تا چه اندازه احساس تهدید و مشکل می کند. هنگامی که تغییرات به صورت سریع و غیر قابل پیش بینی رخ می دهد، اطلاعات ناکافی و غیر شفاف است و تفاوت آدمها در نوع واکنش آنها اثر می گذارد. کسی که تحمل ابهام بالایی دارد، معمولاً درک پیچیده ای از رویدادها دارد و در تفسیر خود از سبک شناختی ادراکی پیروی می کند. وجود تحمل ابهام پایین، می تواند مشکلاتی را در رویارویی فرد با منابع استرس زا به وجود آورد. به همین دلیل، روان شناسانی همچون بادنر، قصد دارند با ارتقای تحمل ابهام، فرد را در مقابله با مشکلات و استرس های موجود در زندگی توانمندتر سازند (سعیدی مبارکه، احمدپور، ۲۰۱۱).

پژوهش ها، نشان می دهد افرادی که دارای تحمل ابهام پایین تری هستند، موقعیت مبهم را تهدید کننده می دانند، از آن رنج می برند و دچار اضطراب می شوند؛ برعکس افرادی که تحمل ابهام بالا دارند ابهام را یک مزیت دانسته و به دنبال سوالات بیشتر و جواب های بهتری می روند که حاصل آن پیشرفت در علم است (براون، ۲۰۰۲). فردی که تحمل ابهام پایینی دارد، به محض روبرو شدن با یک موقعیت پیچیده و دشوار احساس ناراحتی می کند. زیناسنی بر این باور است که تحمل ابهام، از رفتارهای خلاقانه حمایت می کند و افراد را قادر می سازد که با مسایل پیچیده کنار آیند. افرادی که تحمل ابهام

پایینی دارند، از مواجهه شدن با مسایل مبهم اجتناب می کنند (زینانسنی، بسانکون و لابرث، ۲۰۰۴). برخی از نشانه های تحمل و عدم تحمل ابهام، در علایم هریک از پنج عامل بزرگ شخصیت قابل مشاهده است، مانند اضطراب، خصومت و خشم، افسردگی، خودآگاهی، زودانگیختگی و آسیب پذیری در روان نژندی و یا رفتار گرم و دوستانه، مردم دوست، جسور، فعال، و در جست و جوی تهییج بودن (از پروین، ۲۰۰۷). افراد روان نژندگرا از نظر هیجانی ناپایدارند و اغلب از نگرانی، اضطراب و دردهای بدنی (مانند سردرد، ناراحتی معده، سرگیجه و غیره) شکایت می کنند. در پژوهشی که پژوهنده (۲۰۱۱) با هدف بررسی و مقایسه ی رابطه ی ویژگی های شخصیت و قدرت تحمل ابهام در زنان سازگار و ناسازگار در زندگی زناشویی انجام داد، نتایج نشان داده شد که در گروه زنان ناسازگار، بین ویژگی های شخصیت و قدرت تحمل ابهام، رابطه ی معناداری وجود ندارد اما، در گروه زنان سازگار، بین ویژگی شخصیت روان نژندی با قدرت تحمل ابهام، رابطه ی منفی معنادار و بین گشودگی و توافق، با قدرت تحمل ابهام، رابطه ی مثبت معنادار وجود دارد. او دریافت که در مقایسه ی ویژگی های شخصیتی، زنان ناسازگار، روان نژندی بالاتر و توافق و برون گرایی پایین تری نسبت به زنان سازگار داشتند. همچنین میزان قدرت تحمل ابهام زنان ناسازگار، پایین تر از زنان سازگار بود. با در نظر گرفتن نظریه ی پنج عاملی شخصیت، هدف این پژوهش شناسایی نقش پنج عامل اصلی شخصیت و بررسی و تعیین سهم هر کدام از پنج عامل شخصیت در پیش بینی تحمل ابهام بود.

روش

این پژوهش، از نوع همبستگی و مبتنی بر تحلیل رگرسیون بود. جامعه ی مورد پژوهش، دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی کیش بود که از این جامعه نمونه ای به حجم ۲۴۸ نفر (۱۳۶ زن و ۱۱۲ مرد) به صورت خوشه ای چند مرحله ای انتخاب و با پرسش نامه های تحمل ابهام^۱ و پنج عاملی NEO^۲ مورد آزمون قرار گرفتند.

پرسشنامه ی سنجش سازه ی تحمل ابهام که اولین بار توسط بادنر در سال ۱۹۶۲ معرفی شد، ۳۳ سوال دارد و توسط احمدپور مبارکه (۲۰۰۹) در ایران هنجار یابی شده است. احمد پورمبارکه، ۷ عامل با روش مولفه های اصلی و چرخش واریماکس در این پرسشنامه تحت عنوان ابهام عاطفی، اجتناب از پیچیدگی، اجتناب از بی نظمی، ضعف جرات ورزی، اجتناب از چالش انگیزی، اجتناب از ابهام زیبایی

1. Tolerance of Ambiguity
2. NEO Personality Inventory

شناختی و پیش‌بینی‌ناپذیری معرفی کرده است. ضریب اعتبار این سازه برابر ۰/۵۷ و ضریب آلفای کرونباخ و بازآزمایی آن به ترتیب برابر با ۰/۷۷ و ۰/۷۵ گزارش شده است. پرسشنامه ی پنج عامل بزرگ شخصیت (NEO-FFI)، توسط مک کری و کاستا (۱۹۸۹) ارایه شده و ۲۴۰ پرسش، پنج خرده مقیاس به نام‌های روان‌رنجورخوبی (N)، برونگرایی (E)، تجربه‌پذیری (O) توافق‌پذیری (A) و وظیفه‌شناسی (C) دارد (گروسی فرشی، ۲۰۰۱). اغلب پژوهش‌ها اعتبار این پرسش‌نامه را مناسب گزارش کرده‌اند؛ برای مثال مک کری و کاستا (۱۹۸۹) همبستگی بین عوامل فرم کوتاه را با فرم بلند، بالای ۶۸ درصد گزارش کرده‌اند (مک کری و کاستا، ۱۹۸۹). گروسی فرشی (۲۰۰۱) نیز پایایی نسخه ی فارسی این پرسش‌نامه را برای روان‌رنجورخوبی، برونگرایی، تجربه‌پذیری توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی به ترتیب برابر با ۰/۸۵، ۰/۷۱، ۰/۴۵، ۰/۵۹، ۰/۷۵ گزارش کرده است.

یافته‌ها

مولفه های توصیفی نمره‌های پنج عامل اصلی شخصیت و تحمل ابهام و همچنین همبستگی نمره های هریک از عاملها با نمرات تحمل ابهام در جدول ۱ ارایه شده است.

جدول ۱. مولفه های توصیفی نمره های پنج عامل اصلی شخصیت و تحمل ابهام

متغیرها	M	sd	r	Sig
عامل‌های اصلی شخصیت	۲۲/۴۳	۷/۳۶	۰/۵۴۱	۰/۰۰۱
روان‌نژندی	۲۹/۱۵	۶/۸۵	-۰/۱۴۹	۰/۰۵
برون‌گرایی	۲۷/۶۴	۵/۰۳	-۰/۳۰۸	۰/۰۰۱
دلپذیری	۳۰/۰۲	۵/۵۷	-۰/۰۵۱	-
انعطاف‌پذیری	۳۳/۲۱	۶/۹۸	۰/۰۲۴	-
مسئولیت‌پذیری	۶۷/۴۷	۱۷/۴۰		۱
تحمل ابهام				

با توجه به اینکه قدر مطلق شاخص‌های t محاسبه شده در عامل‌های روان‌نژندی (۱۰/۰۸۹) و دلپذیر بودن (۵/۰۷۸) بزرگتر از شاخص ۱/۰۱ بحرانی با درجه ی آزادی ۲۴۶ در آزمون‌های دو دامنه (۲/۵۷۶) است، می‌توان گفت که همبستگی بین عامل‌های روان‌نژندی و دلپذیر بودن با تحمل ابهام یک همبستگی معنادار است. همچنین با توجه به این‌که قدر مطلق شاخص‌های t محاسبه شده در عامل برون‌گرایی (۲/۳۶۳) بزرگتر از شاخص ۱/۰۵ بحرانی با درجه ی آزادی ۲۴۶ در آزمون‌های دو دامنه

(۱/۹۶۰) است، می توان گفت که همبستگی بین عامل برون گرایی با تحمل ابهام یک همبستگی معنادار است.

یافته های جدول ۱، نشان می دهد که با افزایش ویژگی روان نژندی، تحمل ابهام کاهش می یابد و با افزایش ویژگی های برون گرایی و دلپذیر بودن، تحمل ابهام افزایش می یابد.

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون برای پیش بینی تحمل ابهام بر اساس عامل های اصلی شخصیت

متغیر (های) پیش بین	ملاک	R	^۲ R	df	F
عامل های اصلی شخصیت (روان نژندی، برون گرایی، دلپذیر بودن)	تحمل ابهام	۰/۵۸۶	۰/۳۴۳	۳ و ۲۴۴	۴۲/۵۰۲**

$P^{**} < ۰/۰۱$

با توجه به این که شاخص F محاسبه شده (۴۲/۵۰۲) بزرگتر از شاخص $F_{۰/۰۱}$ بحرانی با درجه ی آزادی ۳ و ۲۴۴ (۳/۳۸) است، می توان گفت که سه عامل اصلی شخصیت؛ یعنی روان نژندی، برون گرایی و دلپذیر بودن، می توانند پیش بینی کننده ی تحمل ابهام دانشجویان باشد.

جدول ۳. ضریب رگرسیون برای پیش بینی تحمل ابهام بر اساس عامل های اصلی شخصیت

t	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	
	متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	ضریب b	خطای استاندارد
۵/۶۶۸**	تحمل ابهام	باقیمانده (a)	۴۶/۹۶۹	۸/۲۸۷
۹/۴۳۵**		روان نژندی	۱/۳۱۸	۰/۱۴۰
۲/۴۱۵*		برون گرایی	-۰/۳۵۹	۰/۱۴۹
۳/۸۱۳**		دلپذیر بودن	-۰/۷۰۶	۰/۱۸۵

$^{**} < ۰/۰۱$ $^{*} < ۰/۰۵$

در ادامه، برای تعیین اینکه چند درصد از واریانس تحمل ابهام دانشجویان توسط عامل های اصلی شخصیت تبیین می شود، از تحلیل رگرسیون گام به گام استفاده شد. نتایج این تحلیل در جدول ۴ ارائه شده است. در گام نخست که عامل روان نژندی وارد معادله شد ۲۹ درصد ($R^2 = ۰/۲۹۲$) از واریانس نمره های تحمل ابهام را تبیین کرد ($P < ۰/۰۱$ و $F = ۱۰۱/۶۸۳$). در گام دوم با اضافه شدن عامل دلپذیر بودن مشخص شد که در مجموع، ۳۳ درصد ($R^2 = ۰/۳۲۸$) از واریانس نمره های تحمل ابهام توسط دو عامل روان نژندی و دلپذیر بودن تبیین می شود ($P < ۰/۰۱$ و $F = ۵۹/۶۶۱$) و در

نهایت در گام سوم که سه عامل روان نژندی، دلپذیر بودن و برون گرایی وارد معادله ی رگرسیون شدند، مشخص شد که در مجموع ۳۴ درصد ($R^2 = ۰/۳۴۳$) از واریانس نمره های تحمل ابهام توسط سه عامل فوق تبیین می شود ($P < ۰/۰۱$ و $F = ۴۲/۵۰۲$).

جدول ۴. خلاصه ی تحلیل رگرسیون گام به گام تحمل ابهام بر اساس عامل های شخصیت

گام	متغیر (عامل)	R	R ²	df	F	ضریب b	خطای استاندارد	Beta	t
۱	روان نژندی	۰/۵۴	۰/۲۹	(۲۴۶،۱)	۱۰۱/۶۸**	۱/۲۸	۰/۱۳	۰/۵۴	۱۰/۰۸**
	روان نژندی					۱/۱۷	۰/۱۳	۰/۵۰	۹/۲۱**
۲	دلپذیر بودن	۰/۵۷	۰/۳۳	(۲۴۵،۲)	۵۹/۶۶**	-۰/۶۷	۰/۱۹	-۰/۱۹	-۳/۵۷**
	روان نژندی					۱/۳۲	۰/۱۴	۰/۵۶	۹/۴۴**
۳	دلپذیر بودن	۰/۵۹	۰/۳۴	(۲۴۴،۳)	۴۲/۵۰**	-۰/۷۱	۰/۱۹	-۰/۲۰	-۳/۸۱**
	برون گرایی					-۰/۳۶	۰/۱۵	-۰/۱۴	-۲/۴۲*

$P^* < ۰/۰۵$, $P^{**} < ۰/۰۱$

بحث و نتیجه گیری

ویژگی های روان نژندان، اضطراب، خصومت و خشم، افسردگی، خودآگاهی، زودانگیزگی و آسیب پذیری است (کاستا و مک کری، به نقل از چامور و پرموزیک، ۲۰۰۷). این افراد از نظر هیجانی ناپایدارند و اغلب از نگرانی، اضطراب و دردهای بدنی (مانند سردرد، ناراحتی معده، سرگیجه و غیره) شکایت می کنند. این ویژگی، باعث می شود که افراد خیلی سریع به فشار واکنش نشان دهند. هدف این پژوهش، بررسی نقش پنج عامل اصلی شخصیت در تحمل ابهام و تعیین سهم هر کدام از این پنج عامل در پیش بینی تحمل ابهام بود. نتایج، نشان داد که بین عامل های روان نژندی و دلپذیر بودن و برون گرایی با تحمل ابهام یک همبستگی معنادار وجود دارد. این یافته، با یافته های شمسایی، کریمی جدیدی و نیک خواه (۲۰۰۹)، صفری و گودرزی (۲۰۰۹)، دولت نژاد و موسوی (۲۰۱۱)، ناصری تفتی پاکدامن و عسگری (۲۰۰۸)، جمشیدی، حسینی و عرب مقدم (۲۰۰۹)، پژوهنده (۲۰۱۱)، نریمانی ملکشاهی فر و محمودی (۲۰۰۸) همسویی دارد.

این یافته، حاکی از آن است که در اثر افزایش و شدت روان نژندی در افراد، قدرت تحمل ابهام آنها

پایین می‌آید. همانطور که از ادبیات پژوهشی پیداست، حضور هیجان‌های منفی مانند اضطراب افسردگی و خشم با قدرت پایین تحمل ابهام در افراد، همراه است و از نشانه‌های اصلی این افراد است زیرا، افراد دارای تحمل ابهام پایین در مواجهه با موقعیت‌های اضطراب‌زا به دلیل تحمل ابهام پایین به روش‌هایی از جمله سوء مصرف مواد و یا جرم روی می‌آورند (گرنیر، باررت و لادوسور، ۲۰۰۵). عدم تحمل ابهام بالا، با اختلالات اضطرابی از جمله وسواس فکری-عملی و اختلال اضطراب فراگیر مرتبط است و ممکن است مولفه زیربنایی تفکر و رفتار پاتولوژیک این افراد هنگامی باشد که آنها تلاش می‌کنند روی شرایط آزارنده ادراک شده کنترل پیدا کنند (بوهر و دوگاس، ۲۰۰۶؛ تولین، آبرامویتز، بریجیدی و فوا، ۲۰۰۳؛ سیمونز، ماتیوس، پایولاس و اشتاین، ۲۰۰۸). پژوهنده (۲۰۱۱) نیز نشان داده است که در گروه زنان سازگار، بین ویژگی شخصیت روان‌نژندی با قدرت تحمل ابهام رابطه‌ی منفی معنادار و بین گشودگی و توافق با قدرت تحمل ابهام، رابطه‌ی مثبت معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل آماری، همچنین رابطه‌ی مثبت و معنادار بین برونگرایی و دلپذیر بودن با تحمل ابهام را نشان داد. فرد برونگرا، رفتاری گرم و دوستانه دارد، مردم دوست، جسور، فعال، در جست و جوی تهیج و دارای هیجان‌های مثبت است (چامورو، پرمنزیک، ۲۰۰۷). به نظر می‌رسد وجود هیجان‌های مثبت و روحیه‌ی شاد، فعال بودن و داشتن ارتباطات گسترده‌تر اجتماعی که در افراد برونگرا و دلپذیر یافت می‌شود، ویژگی‌هایی است که در افراد با قدرت تحمل بالا یافت می‌شود، به طور مثال، همانگونه که مک‌دونالد (مک‌دونالد، ۱۹۷۰) نشان داد، افراد دارای میزان تحمل ابهام بالا چون این وضعیت را ناخوشایند می‌بینند، درصداوند که هر چه سریع‌تر راه حل مناسبی را برای رهایی از این شرایط پیدا کنند ولی افراد دارای میزان تحمل ابهام پایین به دلیل معیوب بودن سیکل شناختی خود قادر نیستند راه حل مناسب را پیدا کنند و در نتیجه ممکن است از راهبردهای سازش‌نا یافته استفاده کنند. افراد بسیار ناامید که برای وقوع وقایع منفی در آینده قطعیت بالایی در نظر می‌گیرند، در تحمل موقعیت مبهم از توانایی کمتری برخوردارند و دچار اضطراب بیشتری می‌شوند (از زمانی، ذکریا، باقری و سهرابی، ۲۰۰۹). کاسپی (۱۹۹۹) معتقد است که برونگرایی، توصیف‌گر حوزه‌ای است که در آن افراد به جای اجتناب از تجربه‌های اجتماعی شدید به صورت فعال درگیر دنیا می‌شوند. کوستا و مک‌کری (۱۹۸۵) نیز میزان بالای برونگرایی را به عنوان بیرون‌رونده، پر حرف، اهل خوشگذرانی، پر انرژی، بشاش، جسور و جوینده‌ی تعامل اجتماعی توصیف می‌کنند.

نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره برای بررسی فرضیه‌ی پژوهش نشان داد که سه عامل اصلی

شخصیت شامل روان‌نژندی، برونگرایی و دلپذیر بودن، می‌تواند پیش‌بینی کننده ی تحمل ابهام در دانشجویان باشد. در این بین، عامل روان‌نژندی بیشترین سهم را در تبیین واریانس نمرات تحمل ابهام داشت و پس از آن به ترتیب، عامل‌های دلپذیر بودن و برونگرایی بیشترین سهم را دارا بودند. نتایج این قسمت از پژوهش با نتایج پژوهش‌های، شمسایی و همکاران (۲۰۰۹)، صفری و گودرزی (۲۰۰۹) دولت‌نژاد و موسوی (۲۰۱۱)، تفتی و همکاران (۲۰۰۸)، جمشیدی و همکاران (۲۰۰۹)، پژوهنده (۲۰۱۱)، نریمانی و همکاران (۲۰۰۸)، کمبل - سیلز و همکاران (۲۰۰۵)، مک‌دونالد (۱۹۷۰)، کراین و گوتایمر (۲۰۰۷)، دوگاس و ساوارد (۲۰۰۷) و سوگایرا (۲۰۰۷) هماهنگ است. کراین و گوتایمر (۲۰۰۷) بر این باورند که عدم تحمل ابهام، صفتی است که مشخصه ی اساسی اختلالات روانشناختی در نوجوانان است.

دوگاس و ساوارد (۲۰۰۷) عدم تحمل ابهام را باورهایی در مورد نگرانی، جهت‌گیری مساله ی منفی و سبک مقابله‌ای اجتنابی تعریف می‌کنند و بر این عقیده‌اند که این سه عامل با شدت مشکل فرد، رابطه دارند. سوگایرا (۲۰۰۷) نیز در پژوهشی نشان داد که عدم تحمل ابهام با جهت‌گیری حل مساله ی ضعیف، سبک مقابله‌ای اجتنابی و باورهای شناختی منفی، رابطه ی مثبت دارد.

این یافته‌ها موید پیش‌بینی تحمل ابهام پایین توسط متغیر روان‌نژندی در دانشجویان پژوهش حاضر است. بنابراین می‌توان گفت صفات برونگرایی و دلپذیر بودن، با عاطفه ی مثبت و صفات روان-نژندگرایی، با عاطفه ی منفی مرتبط است (لارسن و کتلا، ۱۹۸۹؛ راستینگ، ۱۹۹۸؛ ۱۹۹۹). همان گونه که در ادبیات تحقیق ذکر شد، از آن جایی که صفات شخصیتی برونگرایی و دلپذیر بودن، با عاطفه ی مثبت و صفت روان‌نژندگرایی، با عاطفه ی منفی همراه است، بنابراین این امر تایید کننده ی نتایج یافته‌های پژوهش مبنی بر قدرت پیش‌بینی تحمل ابهام توسط متغیرهای روان‌نژندی، برونگرایی و دلپذیر بودن است.

References

- Ahmadpoor, A. (2009). Construction and scale validation for evaluation tolerance of ambiguity in students of Isfahan city. *Knowl Res Pract Psychol*, 40:115-36. [Persian]
- Antoncic, B. (2009) The entrepreneur's general personality traits and technological development. *Proceedings of World Academy of Science, Engineering and Technology*, 41, 236-241.
- Bakalis, S., & Jooiner, T.A. (2004). Participation in tertiary study abroad programs: The role of personality. *Int. Journal of Education Manga*, 18(5):286-91.
- Besharat Gh.R., Khanjani Z., Babapour Kh.J. (2012). The comparison of big five factor of personality in patients with major depression and obsessive-compulsive disorders and normal individuals. *Journal of knowledge and research in applied psychology*, 14(1); 110-117.
- Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching* (4th ed.). New York: Pearson Education Company.

- Buhr K, Dugas MJ. (2006). Investigating the construct validity of intolerance of uncertainty and its unique relationship with worry. *J Anxiety Disord* (20): 222-236
- Campbell-Sills, L., & Barlow, D. H. (2007). Incorporating emotion regulation into conceptualizations and treatments of anxiety and mood disorders, In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (pp. 542–559). New York: Guilford Press.
- Campbell-Sills, L., Cohan, S., & Stein, M. (2005). Relationship of resilience to personality, coping, and psychiatric symptoms in young adults, *Behavior, Research and Therapy*, 44 (4), 585-599
- Carvert, R.H.(2006). *Ambiguity intolerance: An impediment to inferential reasoning*. Stone hill College, 2348-55.
- Caspi, A. (1998). Personality development across the life course, In W. Damon (Ed.), *Handbook of Child* (pp. 311-388), Wiley: New York.
- Chmorro-Permuzic, T. (2007). Personality and individual difference, *the British psychology society and black well publishing Ltd*
- Costa P. T., & McCrae, R. R. (1989). The NEO Personality Inventory Manual, Psychological Assessment Resources: Odessa, FL.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1989). Influence of extraversion and neuroticism on subjective well being: Happy and unhappy people. *Journal of Personality and Social Psychology*, 38, 668–678.
- Dowlatnejad, F., Owni, E., Musavi, A.m. (2010). Relationship of five factor of personality and job burnout, *Journal of industrial and organizational psychology*, 9; 33-42.
- Dugas. M.J., Gosselin P., & Ladouceur R. (2007). Intolerance of uncertainty and worry: Investigating specificity in a nonclinical sample. *Cognitive therapy and research*.25.551-558
- Garusi Farshi, M. (2001). New approaches in personality assessment: the application of factor analysis in personality studies, first publication, Tabriz: Danial and Jame.e Pajouh.
- Grenier, S., & Barrette -Ladouceur R. (2005). Intolerance of uncertainty and intolerance of ambiguity: Similarities and differences. *J Pers Individ Differ*. (39): 593-600.
- Jamshidi, B., Hosseini, F., & Arab moghadam., N. (2009). Prediction of girls running on the base of five factor of personality model, *Journal of clinical psychology and psychiatry*, year 16, 2; 135-144.
- Kim-Cohen, j. (2007). Resilience and developmental psychopathology, *Child and adolescent psychiatric clinics of North America*, 16(2), 271–283
- Krain. A., & Gotimer. K, (2007). A functional magnetic resonance imaging investigation of uncertainty in adolescents, *Biological psychiatry article in press*, 38(6), 347-356
- Larsen, R. J., & Ketelaar, T. (1989). Extraversion, neuroticism and susceptibility to positive and negative mood induction procedures, *Personality and Individual Differences*, 10, 1221-1228
- MacDonald AP. (1970). Revised scale for ambiguity tolerance: Reliability and validity. *Psychol Rep*, (26): 791-798.
- Macdonald, A. (1970). Revised scale for ambiguity tolerance: Reliability and validity. *Psychol Rep*. 26:791-98.
- Matviuk, S.G. (2010). A Study of Peruvian Entrepreneurs Leadership Expectations, *Journal of American Academy of Business*, 16(1), 65-70.
- McCrae, R.R., Costa, P.T. (1989). Rotation to maximize the construct validity of factors in The NEO personality inventory, *Multivariate Behavior Research*, 24, 107-124.
- Narimani, M., Malekshahifar, M., & Mahmudi, N. (2009). The study of coping skills and tolerance ambiguity in secluded girl students, *Journal of research in exceptional children*, Year 9, 1; 55-62.
- Naseri Tafii, N., Pakdaman, Sh., & Askari, A. (2008). The role of exercise and personality traits in mental-social development of students, *Journal of Iranian psychologists*, 5, 17; 53-62.
- Pajuhandeh, Z. (2011). *The study of relationship between personality characteristics and tolerance of ambiguity in adjusted and non adjusted women in marital life*. M.A. Thesis, Islamic Azad University; Karaj.
- Pervin, L. A. (2007). *Personality psychology, theory and research*, Translated by Mohammad Jafar Javadi and Parvin Kadivar, Tehran: Aeish Publication.
- Rusting, C. L. (1998). Personality, mood, and cognitive processing of emotional information: Three conceptual frameworks. *Psychological Bulletin*, 124, 165–196.
- Saeedi Mobarake, M., & Ahmadpour, A. (2011). Relationship of tolerance ambiguity in computer students with scores level of them in programming course, *Journal of research strategies for education in medical sciences*, 5 (4); 219-222.

- Safari, Sh., & Goodarzi, H. (2009). The study of relationship between personality characteristics with job burnout in faculty members and employees of Islamic Azad University of Azad Shahr, Islamic Azad University of Garmsar, *Journal of leadership and educational management*, 3, 3; 85-101.
- Shamsaei, M.M., Karimi, Y., Jadidi, M., & Nikkhah, H. (2009). Homophony: its correlations with the big five factor of personality, gender and marital status, *Journal of applied psychology*, 1(9), 67-83.
- Simmons, A., Matthews, S.C., Paulus, M.P., & Stein M.B. (2008). Intolerance of uncertainty correlates with insula activation during affective ambiguity, *Neuroticism Lett* (430): 92-97.
- Stoycheva, K. (2003). Talent, science and education: How do we cope with uncertainty and ambiguities? In: P. Csermely and L. Lederman (Eds.), *Science Education: Talent Recruitment and Public Understanding* (pp. 31-43), NATO Science Series, vol. V/38. Amsterdam: IOS Press
- Sugiura, Y. (2007). Responsibility to continue thinking and worrying: Evidence of incremental validity. *Behaviour Research and Therapy*, 45(7), 1619-1628.
- Tolin, D.F., Abramowitz, J.S., Brigidi B.D., & Foa E.B. (2003). Intolerance of uncertainty in obsessive-compulsive disorder, *Anxiety Disord*; (17): 233-242.
- Van Lieshout. C. F. M., & Heymans, P.G (2000). *Developing talent across the life span*, Press: Philadelphia, PA: Taylor and Francis
- Visser, Y.L. (2003). Ambiguity in learning: Issues and implications for instructional design. *The international conference of the association for educational communications and technology*, Anaheim; CA
- Zamani, T., Zakaria, A., Bagheri, F., & Sohrabi F. (2009). Comparison and relationship between level of tolerance of ambiguity and styles sensory processing in women with heart disease and ordinary women. *J Res Psychol Health*, 2:52- 60 (Persian).
- Zamani, T., Zakaria, A., Bagheri, F., Sohrabi, F. (2009). Comparison and relationship level of tolerance of ambiguity and sensory processing styles in women with heart disease and normal women. *Journal of research in mental health*, 3(2); 51-61.
- Zenansni, F, Besancon, M., & Lubert T. (2004). Creativity and tolerance of ambiguity: An empirical study. *Eur Rev Appl Psychol*; 51:3-12.
- Zenansni, F, Besancon, M., & Lubart, T. (2006). Creativity and tolerance ambiguity: An empirical study. *J Creat Behav*, 42(1): 61-73

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 9 (No. 30), pp. 17-26, 2014

The contribution of five major factors of personality in the prediction of ambiguity tolerance

Hosseini, Soheyla

Islamic Azad University, Kish Branch, Kish. Iran.

Keraskiyan Mojembary, Adis

Islamic Azad University, Karaj Branch, Karaj. Iran.

Ferdousi Pour, Atefeh

Islamic Azad University, East Tehran Branch, Tehran. Iran.

Received: Nov 15, 2013

Accepted: March 08, 2013

Ambiguity of tolerance, is accepting uncertainty as part of life and intolerance of ambiguity are beliefs about worry, negative problem orientation and avoidance coping style. The present study aimed to investigate the contribution of the five factors of personality in the prediction of ambiguity tolerance. To this end, in a descriptive study based on regression analysis, 248 patients (136 females and 112 males) were selected in multi-stage cluster sampling among students of Islamic Azad University of Kish International branch; they were tested in terms of ambiguity tolerance and the five major factors of personality. Regression analysis indicated a significant negative correlation between the neurosis factor and ambiguity tolerance and a significant positive relationship between extroversion and agreeableness with tolerance of ambiguity. The Stepwise regression analysis indicated that the neurosis factor can alone explain 29 percent, the two factors of the neurosis and agreeableness 33%, and three factors neurosis, agreeableness and extrovert, 34 percent of the variance score of the tolerance of ambiguity. Results generally indicate that high neurosis can lead to reduced ambiguity tolerance and extraversion and agreeableness leads to increase in students' tolerance for ambiguity. So it looks like because neurotic people are emotionally unstable, worried, and anxious and immediately react to pressure cannot have a high tolerance for ambiguity. This characteristic results in the ability of neurosis to predict ambiguity tolerance.

Keywords: ambiguity of tolerance, five major factors of personality, neurosis